

OBSAH

SHRNUTÍ NAVRHOVANÝCH SYSTÉMOVÝCH DOPORUČENÍ	13
DLUHY A PŘEDLUŽENÍ	21
1. Kontext problému	21
2. Příčiny předlužení	22
3. Etnicita jako působící faktor	25
3.1 Vnitřní etnické faktory	25
3.2 Vnější faktory	26
4. Vznik komerčních dluhů	28
5. Další okolnosti vzniku předlužení v sociálně vyloučených lokalitách	32
6. Sociálně-patologické jevy spojené se zadlužeností	34
7. Návrh změn a opatření	34
7.1 Preventivní opatření	34
7.2 Řešení již existujícího předlužení	42
8. Seznam použité literatury a zdrojů	47
BYDLENÍ	51
1. Úvod	51
2. Kontext bytové situace sociálně vyloučených Romů	52
3. Základní bariéry v přístupu k bydlení	55
3.1 Chudoba	55
3.2 Nedostatečná úroveň sociálních kompetencí, nízké právní povědomí	56
3.3 Vliv kulturních zvyklostí a specifického životního stylu etnika na proces hledání nového bydlení	56
3.4 Preference pronajímatelů při výběru budoucích nájemců	57
3.5 Postoj majority vůči Romům a jeho vliv na proces hledání bydlení	58
3.6 Rezignace a pasivita Romů v procesu hledání bydlení jako důsledek zkušenosti s opakovanými neúspěchy	58
4. Přístup sociálně vyloučených Romů k obecnímu bydlení	59
4.1 Rozsáhlá privatizace obecního bytového fondu	59
4.2 Složitost řízení spojeného s podáváním a posuzováním žádosti o byt	59
5. Rezidenční segregace a prostorová koncentrace Romů jako důsledek procesu hledání bydlení	61
5.1 Etnická homogenita obyvatelstva a její důsledky	61
5.2 Sociální homogenita obyvatelstva a její důsledky	62
6. Sociální bydlení jako možnost řešení cenové nedostupnosti bydlení	63
7. Udržitelnost bydlení a trvalé riziko jeho ztráty	63
7.1 Nevyjasněné právní vztahy mezi pronajímateli a romskými nájemci	64
7.2 Změna majitele bytu	64
7.3 Bydlení v nekvalitních bytových podmínkách a jeho důsledky	64
7.4 Nejistá finanční situace romských nájemníků a její důsledky	66

8. Ztráta bydlení u znevýhodněných Romů – příčiny a důsledky	72
8.1 Ztráta bydlení a její příčiny	72
8.2 Ztráta bydlení a její důsledky	72
9. Závěr	78
9.1 Opatření bytové politiky na celostátní úrovni	78
9.2 Opatření bytové politiky na komunální úrovni	78
10. Seznam použité literatury a zdrojů	80
DISKRIMINACE V PŘÍSTUPU KE SLUŽBÁM	83
1. Kontext	83
2. Nerovné zacházení v oblasti bydlení	84
2.1 Přístup soukromých pronajímatelů a realitních kanceláří	84
2.2 Obecní byty	85
3. Shrnutí a doporučení	87
4. Seznam použitých zdrojů	89
TRH PRÁCE	93
1. Kontext problému	93
2. Skupiny obyvatel ohrožené vyloučením z trhu práce	94
3. Dlouhodobá nezaměstnanost	95
3.1 Sociální vyloučení ve vztahu k dlouhodobé nezaměstnanosti	97
4. Nelegální zaměstnávání	109
4.1 Důsledky nelegální práce	109
4.2 Důvody, proč dlouhodobě nezaměstnaní Romové využívají možnosti práce „na černo“	112
4.3 Důvody, proč zaměstnavatelé využívají nelegálního zaměstnávání	112
4.4 Systémové faktory, které přispívají k výhodnosti nelegální práce	113
5. Seznam použité literatury a zdrojů	114
VYBRANÉ OTÁZKY SYSTÉMU VZDĚLÁVÁNÍ	117
1. Úvod	117
2. Úspěšnost vzdělávacího systému v České republice	118
3. Předškolní příprava	119
4. Základní školy a “zvláštní” školy – jak dál?	121
5. Podpora ve třídě – asistenti/asistentky pedagoga	122
6. Koncept sociálního vyloučení – východiska k udržitelnosti ve vzdělávacím procesu	123
7. Cesty k integraci skrze kompetence pedagoga	126
8. Tranzice – přechod ze školy základní na střední	128
9. Učňovské školství – jiná cesta	130
10. Závěr	132
11. Seznam použité literatury a zdrojů	133
ZÁKLADNÍ INFORMACE O ORGANIZACI IQ ROMA SERVIS, O.S.	137